

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 277/04-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. novembra 2004 v senáte zloženom z predsedu Eduarda Bárányu a zo sudcov Juraja Babjaka a Ľubomíra Dobríka prerokoval sťažnosť Mgr. Ingrid Pichlerovej, bytom B., a maloletej Karolíny Pichlerovej, bytom B., zastúpenej zákonnou zástupkyňou Mgr. Ingrid Pichlerovou, právne zastúpených advokátom JUDr. O. W., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 5/1998, a takto

r o z h o d o l :

1. Právo Mgr. Ingrid Pichlerovej a maloletej Karolíny Pichlerovej na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 5/1998 **p o r u š e n é b o l o .**

2. Okresnému súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 5/1998 **p r i k a z u j e** konať bez zbytočných prietáhov.

3. Mgr. Ingrid Pichlerovej p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie vo výške 50 000 Sk (slovom päťdesiat tisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Bratislava I p o v i n n ý zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Karolíne Pichlerovej p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie vo výške 50 000 Sk (slovom päťdesiat tisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Bratislava I p o v i n n ý zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Okresný súd Bratislava I j e p o v i n n ý uhradiť trovy právneho zastúpenia Mgr. Ingrid Pichlerovej a maloletej Karolíny Pichlerovej na účet advokáta JUDr. O. W., Advokátska kancelária, B., vo výške 9 070 Sk (slovom deväťtisíc sedemdesiat slovenských korún) do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

6. Sťažnosti Mgr. Ingrid Pichlerovej a maloletej Karolíny Pichlerovej vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. septembra 2004 doručená sťažnosť Mgr. Ingrid Pichlerovej, bytom B., a maloletej dcéry Karolíny Pichlerovej, bytom B., zastúpenej matkou ako zákonnou zástupkyňou Mgr. Ingrid Pichlerovou (ďalej aj „sťažovateľky“ alebo „sťažovateľka v 1. rade“ a „sťažovateľka v 2. rade“), právne zastúpených advokátom JUDr. O. W., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 5/1998 proti M. R., bytom B./M., R., o určenie otcovstva k sťažovateľke v 2. rade. Sťažnosť bola doplnená podaním doručeným ústavnému súdu 1. októbra 2004.

Sťažovateľky vo svojej sťažnosti uviedli, že sú účastníčkami konania, ktoré je vedené na okresnom súde pod sp. zn. 8 C 5/1998 o určenie otcovstva k sťažovateľke v 2. rade. Návrh na určenie otcovstva podala sťažovateľka v 1. rade okresnému súdu 26. januára 1998 a neskôr ho rozšírila aj o zverenie sťažovateľky v 2. rade do výchovy a určenie výšky výživného. Dňa 10. júla 2003 sa uskutočnil výsluch odporcu v Rakúsku, v rámci ktorého odporca uznal otcovstvo k maloletej. Odporca ospravedlňoval niekoľkokrát svoju neúčast' na pojednávaniach.

Sťažovateľka v 1. rade sa sťažovala na prieťahy v konaní predsedovi okresného súdu sťažnosťou z 18. februára 2002, pričom jej sťažnosť bola uznaná za dôvodnú, pretože k prieťahom došlo v dôsledku veľkého počtu vecí vybavovaných zákonnou sudkyňou. V čase podania sťažnosti ústavnému súdu konanie na okresnom súde trvalo už 6 a pol roka. Takúto dlhú dobu nemožno podľa názoru sťažovateľiek odôvodniť ani zložitnosťou vecí, pretože v dôsledku uznania otcovstva odporcom odpadla potreba znaleckého skúmania otcovstva k maloletej. Sťažovateľka v 1. rade poskytovala okresnému súdu súčinnosť v súdom stanovených lehotách, takže prieťahy jej nie je možné pripočítat' ani sčasti.

Skutočnosť, že ešte stále nie je rozhodnuté, kto je otcom maloletej, spôsobuje sťažovateľkám značnú neistotu. To isté platí aj o nevyriešení zverenia maloletej dcéry do výchovy. Celá záležitosť sťažovateľky psychicky vyčerpáva a nedostatok finančných prostriedkov obmedzuje schopnosť zabezpečiť pre maloletú dcéru najkvalitnejšiu zdravotnú starostlivosť, ako aj rozvoj jej záujmov a talentu. Nižšia možnosť uspokojovania potrieb maloletej dcéry bude mať na ňu negatívny vplyv v budúcnosti, čo neskôr nebude možné napraviť ani doplatením výživného za minulé obdobie.

Porušenie základných práv a slobôd podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vidia sťažovateľky v tom, že konanie začaté v roku 1998 do dnešného dňa nie je právoplatne skončené, čo u nich vyvoláva stav právnej neistoty a uvedená situácia má za následok aj to, že sťažovateľka v 2. rade je ukracovaná na výživnom, ktoré jej otec neplatí.

Sťažovateľky považujú za primerané, aby v tejto veci bolo priznané primerané finančné zadost'učinenie vo výške 100 000 Sk pre sťažovateľku v 1. rade a vo výške 100 000 Sk pre sťažovateľku v 2. rade [v článku VI poslednom odseku sťažnosti sa uvádza suma 150 000 Sk, avšak v petite sťažnosti sa uvádza suma 100 000 Sk; keďže ústavný súd je viazaný petitom sťažnosti podľa § 20 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), za sumu uplatnenú z titulu primeraného finančného zadost'učinenia v prospech sťažovateľky v 2. rade považuje sumu 100 000 Sk]. Domnievajú sa, že doba, ktorá uplynula od podania návrhu až dosiaľ je neprímerane dlhá a ničím neospravedlňiteľná. Počas tejto doby žijú sťažovateľky v stave právnej neistoty. Z dôvodu, že doteraz nie je konanie o určenie otcovstva právoplatne skončené, sťažovateľka v 2. rade nedostáva od svojho otca výživné, a tým jej matka nemôže zabezpečiť dôstojné životné podmienky.

Sťažovateľky v sťažnosti doručenej ústavnému súdu navrhujú, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Okresný súd Bratislava I v konaní vedenom pod č. k. 8 C 5/1998 porušil právo sťažovateľiek v 1) a 2) rade, aby sa ich vec prejedнала bez zbytočných priet'ahov, zaručené podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

2. Okresný súd Bratislava I je povinný v konaní vedenom pod č. k. 8 C 5/1998 konať tak, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

3. Okresný súd Bratislava I je povinný zaplatiť Mgr. Ingrid Pichlerovej sumu vo výške 100.000,- Sk do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava I je povinný zaplatiť Karolíne Pichlerovej sumu vo výške 100.000,- Sk do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Okresný súd Bratislava I je povinný nahradiť sťažovateľkám v 1) a 2) rade trovy konania, tak ako budú vyčíslené do 3 dní od právoplatnosti nálezu.“

Na základe výzvy ústavného súdu sa k sťažnosti vyjadril predseda okresného súdu podaním z 25. októbra 2004. V tomto podaní uvádza podrobný prehľad vykonaných úkonov zo strany okresného súdu. Poukazuje na to, že v predmetnej veci konali traja zákonní

sudcovia a okresný súd má vzhľadom na kritické personálne obsadenie sudcov poddimenzovaný stav sudcov. Objektívny prieťah bol v konaní zavinený odporcom, ktorý sa nedostavil na stanovené termíny pojednávania, pričom jeho výsluch ako účastníka konania bol nevyhnutný vzhľadom na predmet konania. Subjektívne prieťahy zo strany konajúcich zákonných sudkýň zistený nebol. Vzhľadom na neúmerne vysoké stavy vecí v pridelených oddeleniach okresný súd konal bez zbytočných prieťahov. Vzhľadom na to, že subjektívne prieťahy zo strany okresného súdu spôsobené neboli, predseda okresného súdu navrhuje, aby ústavný súd sťažnosti nevyhovel a nepriznal sťažovateľkám primerané finančné zadosťučinenie.

Predseda okresného súdu v podaní z 25. októbra 2004 uviedol v súlade s ustanovením § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde, že netrvá na ústnom pojednávaní a súhlasí s upustením od neho.

Právny zástupca sťažovateľiek podaním zo 4. novembra 2004 uviedol, že netrvá na ústnom pojednávaní.

Uznesením ústavného súdu č. k. III. ÚS 277/04-11 zo 16. septembra 2004 bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie.

II.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby v zásade neodstráni. Až právoplatným rozhodnutím sa vytvára právna istota. Preto pre splnenie ústavného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátny orgán vec prerokoval (II. ÚS 26/95).

Účelom priznania práva podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (II. ÚS 26/95).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníkov a postup súdu (II. ÚS 79/97, I. ÚS 70/98).

Pokiaľ ide o prvé kritérium zložitosť veci, ústavný súd bral do úvahy aj v predmetnom prípade skutkový stav veci a platnú právnu úpravu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 92/97) relevantnú pre rozhodnutie, ako aj právnu povahu (charakter) veci, pričom na základe týchto hľadísk predmetné konanie o určenie otcovstva, zverenie do výchovy a určenie výživného nie je možné hodnotiť ako vec zložitú po právnej stránke, avšak ide o právny vzťah s cudzím prvkom, kde bolo treba využiť právny styk s cudzinou, čo spôsobovalo predĺženie konania. Sťažovaný postup v konaní bol spôsobený aj neúčastou odporcu na pojednávaniach.

Pri kritériu správanie sťažovateľa v preskúmvanej veci ústavný súd nezistil také skutočnosti, ktoré by nasvedčovali spôsobovaniu prietahov zo strany sťažovateľiek takými skutočnosťami, ako je neospravedlnená neúčasť na pojednávaniach.

Pokiaľ ide o tretie kritérium, a to postup okresného súdu, je potrebné uviesť, že ústavný súd sa zaoberal nielen tvrdeniami sťažovateľiek, resp. ich právneho zástupcu, ale aj celkovým priebehom predmetného konania.

Zo spisu okresného súdu sp. zn. 8 C 5/1998 ústavný súd zistil, že boli vykonané tieto úkony:

Dňa 26. januára 1998 došiel okresnému súdu návrh na začatie konania.

Dňa 16. marca 1998 bolo poručenské oddelenie požiadané o ustanovenie kolízneho opatrovníka.

Dňa 17. novembra 1998 bol daný pokyn kancelárii na lustrovanie a pripojenie spisu „Nc“ maloletej Karolíny Pichlerovej.

Dňa 24. novembra 1998 bol Okresný súd Bratislava II požiadaný o zaslanie návrhu na začatie konania sp. zn. 8 C 5/1998 Centrom pre medzinárodno-právnu ochranu detí a mládeže (ďalej len „centrum pre ochranu mládeže“).

Dňa 1. decembra 1998 bola žiadosť centra pre ochranu mládeže postúpená okresnému súdu na priame vybavenie.

Dňa 3. decembra 1998 sa v spise nachádza úradný záznam o tom, že spis maloletej Karolíny sa vedie pod sp. zn. 17 Nc 720/98.

Dňa 29. marca 1999 bol centru pre ochranu mládeže zaslaný návrh na začatie konania.

Dňa 5. mája 1998 bolo vydané uznesenie o ustanovení kolízneho opatrovníka.

Dňa 29. februára 2000 došiel okresnému súdu dodatok k návrhu na začatie konania.

Dňa 3. mája 2000 došiel okresnému súdu dodatok navrhovateľky k návrhu na začatie konania.

Dňa 5. októbra 2000 bol uznesením okresného súdu ustanovený tlmočník.

Dňa 23. októbra 2000 bolo vydané uznesenie o ustanovení centra pre ochranu mládeže za opatrovníka.

Dňa 20. februára 2002 nahliadla do spisu navrhovateľka (v konaní pred ústavným súdom sťažovateľka v 1. rade).

Dňa 12. decembra 2002 bola navrhovateľka vyzvaná na odstránenie nedostatkov návrhu na začatie konania.

Dňa 12. decembra 2002 okresný súd dožiadal Ministerstvo vnútra Českej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“) ohľadom pobytu odporcu v Českej republike.

Dňa 12. decembra 2002 okresný súd požiadal Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“) o oznámenie sídla súdu v Rakúsku.

Dňa 27. decembra 2002 došla okresnému súdu odpoveď ministerstva spravodlivosti.

Dňa 10. januára 2003 došiel okresnému súdu dodatok k návrhu na začatie konania.

Dňa 10. januára 2003 došla okresnému súdu odpoveď Polície Českej republiky, že odporca nemá prihlásený pobyt na území Českej republiky.

Dňa 21. januára 2003 navrhovateľka doplnila do spisu svoj rodný list.

Dňa 10. marca 2003 bola uznesením okresného súdu poverená tlmočnica vykonaním tlmočnickeho úkonu.

Dňa 21. marca 2003 okresný súd urobil dožiadanie na ministerstvo spravodlivosti.

Dňa 24. marca 2003 okresný súd zaslal príslušnému súdu v Rakúsku dožiadanie.

Dňa 10. marca 2003 bol určený termín pojednávania na 20. november 2003.

Dňa 10. marca 2003 bol určený termín pojednávania na 29. január 2004.

Dňa 10. marca 2003 bol určený termín pojednávania na 25. marec 2004.

Dňa 22. apríla 2003 došlo okresnému súdu vyúčtovanie tlmočníka.

Dňa 21. marca 2003 okresný súd požiadal ministerstvo spravodlivosti o právnu pomoc v Rakúsku.

Dňa 19. marca 2003 okresný súd vydal uznesenie o priznaní náhrady tlmočníkovi.

Dňa 22. septembra 2003 došlo okresnému súdu vybavené dožiadanie od ministerstva spravodlivosti spolu so zápisnicou o výsluchu odporcu.

Dňa 25. septembra 2003 okresný súd vydal uznesenie, ktorým poveril tlmočníka vykonaním tlmočnickeho úkonu.

Dňa 25. septembra 2003 bol určený termín pojednávania na 20. november 2003.

Dňa 24. októbra 2003 došlo okresnému súdu vyúčtovanie tlmočníka.

Dňa 5. novembra 2003 navrhovateľka nahliadla do spisu.

Dňa 20. novembra 2003 sa uskutočnilo pojednávanie (navrhovateľka bola prítomná, odporca nebol prítomný).

Dňa 1. decembra 2003 požiadala navrhovateľka okresný súd o predĺženie lehoty na zistenie adresy odporcu.

Dňa 15. decembra 2003 bola okresnému súdu doručená navrhovateľkou zistená adresa odporcu.

Dňa 12. januára 2004 bol určený termín pojednávania na 29. január 2004.

Dňa 12. januára 2004 bol vyhotovený v spise sa nachádzajúci úradný záznam o prevzatí spisu zákonnou sudkyňou JUDr. I. Š.

Dňa 19. januára 2004 centrum pre ochranu mládeže ospravedlnilo svoju neúčast' na pojednávaní.

Dňa 26. januára 2004 nahliadla zástupkyňa centra pre ochranu mládeže do spisu.

Dňa 27. januára 2004 došla okresnému súdu dokumentácia o príjme navrhovateľky.

Dňa 29. januára 2004 sa uskutočnilo pojednávanie (navrhovateľka bola prítomná, odporca nebol prítomný).

Dňa 29. januára 2004 bol určený termín pojednávania na 8. jún 2004.

Dňa 29. januára 2004 zaslal okresný súd dožiadanie príslušnému súdu v Rakúsku. Bolo vydané uznesenie o poverení tlmočníka vykonaním tlmočnickeho úkonu.

Dňa 4. februára 2004 došla okresnému súdu od centra pre ochranu mládeže tabuľka oprávnených potrieb maloletých detí v Rakúsku.

Dňa 2. apríla 2004 tlmočnica vyúčtovala tlmočné.

Dňa 6. apríla 2004 bolo ministerstvo spravodlivosti požiadané okresným súdom o právnú pomoc v Rakúsku.

Dňa 18. mája 2004 navrhovateľka doplnila do spisu doklady.

Dňa 25. mája 2004 bolo vydané uznesenie o priznaní tlmočného.

Dňa 4. júna 2004 centrum pre ochranu mládeže ospravedlnilo svoju neúčast' na pojednávaní.

Dňa 8. júna 2004 sa uskutočnilo pojednávanie (navrhovateľka bola prítomná, odporca nebol prítomný). Pojednávanie bolo odročené na 7. september 2004.

Dňa 15. júla 2004 došlo okresnému súdu od ministerstva spravodlivosti vybavené dožiadanie.

Dňa 29. júla 2004 bola tlmočnica poverená vykonaním tlmočnickeho úkonu.

Dňa 3. augusta 2004 nahliadol do spisu právny zástupca navrhovateľky.

Dňa 12. augusta 2004 centrum pre ochranu mládeže požiadalo o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní.

Dňa 20. augusta 2004 tlmočnica vyúčtovala tlmočné.

Dňa 24. augusta 2004 okresný súd priznal uznesením tlmočné.

Dňa 7. septembra 2004 sa uskutočnilo pojednávanie (navrhovateľka bola prítomná, odporca nebol prítomný). Na pojednávaní bol vyhlásený rozsudok, ktorým sa určilo

otcovstvo odporcu k maloletej Karolíne, dcéra sa zverila do výchovy matky a bolo určené výživné na maloletú Karolínu.

Dňa 24. septembra 2004 okresný súd poveril tlmočníčku vykonaním tlmočnickeho úkonu.

Ústavný súd teda zistil, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateliek na konanie bez zbytočných priet'ahov garantovaného čl. 48 ods. 2 ústavy z dôvodu, že obdobie od 5. mája 1998 (uznesenie o ustanovení kolízneho opatrovníka) do 5. októbra 2000 (uznesenie o ustanovení tlmočníka) hodnotí ako priet'ahy v konaní v trvaní 28 mesiacov. Obdobie od 23. októbra 2000 (uznesenie o ustanovení opatrovníka) do 12. decembra 2002 (navrhovateľka vyzvaná na odstránenie nedostatkov podania) hodnotí ústavný súd ako priet'ahy v konaní v trvaní 25 mesiacov. Celkove priet'ahy v konaní sú v trvaní 53 mesiacov.

Podľa čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Keďže k porušeniu základného práva došlo nekonaním okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 8 C 5/1998, ústavný súd mu prikázal konať.

Sťažovateľky si uplatnili primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100 000 Sk pre každú z nich. Svoj návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodnili tak, že nekonaním okresného súdu sú v stave právnej neistoty.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie. Podľa ustanovenia § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Ústavný súd vyhovel návrhu sťažovateliek a vyslovil porušenie ich základného práva na prejednanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 8 C 5/1998 a prikázal okresnému súdu, ktorý ich právo porušil, aby vo veci konal bez zbytočných priet'ahov. Dovŕšením opatrení smerujúcich zo strany ústavného súdu k odstráneniu stavu právnej neistoty bolo i priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške po 50 000 Sk každej zo sťažovateliek ako náhrady nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch. Ústavný súd vzal do úvahy predmet sporu, jeho zložitosť a dĺžku jeho trvania. Výšku zadosťučinenia stanovil ústavný súd najmä s ohľadom na zistené obdobie nečinnosti okresného súdu a na vyššie uvedené kritériá riešenia zisteného porušenia základných práv, pričom vychádzal zo spisu okresného súdu.

Vo zvyšnej časti ústavný súd sťažnosti nevyhovel.

Právny zástupca sťažovateliek si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia podľa ustanovenia § 13 ods. 1 a § 16 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 163/2002 Z. z.“) za dva úkony právnej služby (prevzatie veci a prípravu zastúpenia, ako aj vypracovanie a podanie sťažnosti), pričom za jeden úkon si uplatnil odmenu vo výške 4 533 Sk a režijný paušál vo výške 136 Sk, čo spolu predstavuje sumu 9 070 Sk.

Ústavný súd pri rozhodovaní o trovách požadovaných právnym zástupcom sťažovateliek vychádzal z ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konaní uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľky boli sčasti vo veci úspešné, a preto bolo potrebné rozhodnúť o úhrade trov konania okresným súdom.

Podľa ustanovenia § 13 ods. 8 citovanej vyhlášky, ktoré upravuje výšku odmeny za zastupovanie pred ústavným súdom, ak predmet sporu nie je ocenený peniazmi, odmena za jeden úkon je jedna tretina výpočtového základu.

Predmet konania – ochrana základných ľudských práv a slobôd – je v zásade nevyjadriteľný v peniazoch a je nezameniteľný s primeraným finančným zadost'účením, ktoré predstavuje náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch.

Podľa § 1 ods. 3 vyhlášky č. 163/2002 Z. z. výpočtovým základom na účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka.

Podľa oznámenia Štatistického úradu Slovenskej republiky za prvý polrok 2003 bola priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky 13 602 Sk.

Ústavný súd priznal právnemu zástupcovi s'ťažovateľiek odmenu za dva úkony právnej pomoci, a to prevzatie a prípravu zastúpenia vrátane prvej porady a vypracovanie s'ťažnosti. Podľa takto určených kritérií sú trovy právneho zastúpenia za dva úkony právnej pomoci za zastupovanie dvoch s'ťažovateľiek po zaokrúhlení podľa § 25 vyhlášky č. 163/2002 Z. z. vo výške 15 054 Sk (odmena za jeden úkon za zastupovanie jedného s'ťažovateľa je 4 534 Sk, za zastupovanie dvoch s'ťažovateľov za dva úkony právnej služby 4 534 Sk krát 2 krát 2 mínus 20 % podľa § 17 ods. 2 vyhlášky č. 163/2002 Z. z. plus režijný paušál 136 Sk za každý úkon), avšak vzhľadom na to, že ústavný súd je viazaný návrhom s'ťažovateľiek v súlade s § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde a právny zástupca s'ťažovateľiek si uplatnil z titulu trov právneho zastúpenia nižšiu sumu, a to 9 070 Sk, ústavný súd priznal právnemu zástupcovi s'ťažovateľiek ním uplatnenú sumu 9 070 Sk a ústavný súd zaviazal okresný súd uhradiť túto sumu právnemu zástupcovi s'ťažovateľiek.

Z uvedených dôvodov ústavný rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. novembra 2004